GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 99. Sâmbătă 3 (15) Maiŭ. 1886.

Braşovŭ 2 Maiŭ 1886.

Mâne serbămŭ aniversarea ḍilei, în vecĭ memorabile, de 3/15 Maiu 1848.

Adunarea de pe câmpulŭ libertăţii are pentru noi o însemnătate principiară şi civilisătóre.

Adversarii noştri n'au vrutŭ şi nu vréu s'o înţelégă, ei confundă manifestarea leală şi pacĭnică a aspiraţiunilorŭ poporului românŭ pentru libertate şi egalitate naţională cu tristele şi durerósele evenimente din acelŭ anŭ şi négă, că Românii au fostŭ conduşĭ în mişcarea lorŭ de propriulŭ lorŭ impulsŭ. Tóte câte s'au făcutŭ la 1848, înainte şi după 3/15 Maiu, adversarii noştri le ascriu ingerinţelorŭ strĕine agitatóre si reacţionare, duşmane independenţei Ungariei şi naţiunei maghiare.

Atuncĭ ca şi acum adversarii noştri nu vréu sĕ 'nţelégă, că şi Românulŭ e făcutŭ din carne şi óse ca ei, că şi elŭ simte ca şi ei pentru némulŭ sĕu şi pentru patria sa.

Nenorocirea cea mare de care suferimŭ adĭ cu toţii este, că adversarii noştri nu cunoscŭ istoria popórelorŭ ce vieţuescŭ împreună cu ei, nu o cunoscŭ pentru că o privescŭ totŭ prin prisma înşelătóre a esclusivismului lorŭ ambiţiosŭ şi hiperegoistŭ.

Românulŭ nu era omŭ, căcĭ a fostŭ sclavŭ atâta timpŭ; cum putea elŭ dér sĕ nutréscă în peptulŭ sĕu simţĕminte nobile pentru limba şi naţionalitatea sa? — ḍicŭ ei.

Adversarii noştri au contestatŭ şi contestă Românului nobleţa inimei, lealitatea şi patriotismulŭ şi acésta este nenorocirea.

La 1848 — ne împută ei amŭ fi fostŭ numai instrumente órbe ale „camarillei.“ Credemŭ că onorămŭ numai curatele nisuinţe ale Românilorŭ adunaţĭ la 3 (15) Maiu 1848, décă vomŭ cita mai josŭ vocea unui distinsŭ istoricŭ austriacŭ asupra mişcării nóstre de atuncĭ, a unui scriitorŭ care de sigurŭ nu va puté fi bănuitŭ, că este unŭ apĕrătorŭ alŭ pretinsului „dacoromânismŭ.“ Étă ce scrie Iosifŭ Alexandru br. de Helfert în opulŭ sĕu „Revolution und Reaction im Spätjahre 1848“ (Praga 1870, p. 207) opŭ care a fostŭ în generalŭ apreciatŭ şi lăudatŭ din causa obiectivităţii cu care este scrisŭ:

„Mişcarea română în Transilvania a eşitŭ tocmai aşa ca mişcarea sudslavică în Ungaria şi Croaţia, **numai din sînulŭ poporului,** *ea nu numai că n'a fostŭ favorisată. ci din contră a fostŭ privită cu neîncredere şi urmărită cu totulŭ în sensulŭ ministeriului din Pesta.* Ca pretutindenea la asemenĭ mişcărĭ naţionale se afla în frunte preoţimea.“

„S'aruncămŭ o privire asupra adunărei din (3/15) Maiu în Blaşiu. In cete de câte 20 până la 30 inşĭ, şi femei şi copii printre ei, conduşĭ de preoţii lorŭ, alergară „Valachii“ din tóte ţinuturile ţĕrii şi se opriră pe marele câmpŭ înaintea oraşelului.“

„Representanţii inteligenţei române funcţionézá ca susţiitorĭ ai ordinei, facŭ liberŭ în mijlocŭ unŭ locŭ în formă de cercŭ şi din acesta lasă sĕ pornéscă în formă de raḍe mai multe strade prin massa cea désă; marginea din afară a acestui cercŭ şi a acestorŭ strade îlŭ formézá ómenĭ pitulaţĭ la pămêntŭ, carĭ nu se mişcă de locŭ şi nu lasă pe nimenea sĕ pĕtrundă, cu o stăruinţă, care nu sufere nicĭ o turburare, aşa încâtŭ, după cum se esprimă unŭ raportŭ „autenticŭ“ maghiarŭ, *totulŭ oferă o privelişte în adevĕrŭ imposantă.* In mijloculŭ cercului este ridicată o estradă, împodobită cu stégurĭ, pe acéstă estradă sĕ află onoratiorii adunărei, ea servesce totŭ-deodată ca tribună oratorilorŭ.“

„Oratorii suntŭ totŭ ómenĭ din poporŭ, cu deosebire din clasele sĕrace, flĕcăi tinerĭ cu pĕrulŭ vîlvoiu, sĕrăcăcioşĭ îmbrăcaţĭ în haine tocite, de unŭ aspectŭ nedistinsŭ, ca şi cum altfelŭ nu s'ar potrivì pentr'unŭ poporŭ, căruia îi era imprimatŭ sigilulŭ suferinţelorŭ seculare. Bărbaţii vorbescŭ, mulţimea ascultă, la unele alineate oratorulŭ pune o întrebare: „Vremŭ sĕ fimŭ o naţiune ca celelalte, nu-i aşa?“ — „Aşa“ rĕsună din mii de gurĭ ale mulţimei. In pausa ce urmézá încheiărei unui discursŭ, se audŭ suspinurĭ, plânsete şi blesteme; apoi păşesce înainte unŭ altulŭ şi linişte adêncă urmézá. „Fraţilorŭ Românĭ,“ întrébă elŭ în urmă, „se mai suferimŭ noi multŭ timpŭ apĕsarea, nu-i aşa că nu?“ — Nu, rĕsună mii de vocĭ din massă şi mii de mânĭ se ridică în susŭ spre jurămêntŭ.“

„Adunarea dela Blaşiu n'a rĕmasŭ nicĭdecum fără participarea organelorŭ legale ale ţĕrii: pe estrada din mijlocŭ se aflau pentru supraveghere doi comisarĭ ai guberniului şi într'o depărtare órecare era aşeḍatŭ unŭ detaşamentŭ de miliţiă împĕrătéscă „trimésă de generalulŭ-comandantŭ pentru susţinerea liniştei“; împedeca nu s'a pututŭ întrunirea, dér trebuia sĕ fiă supravegliată. *Autorităţile ungurescĭ şi împĕrătescĭ mergéu în privinţa acésta mână 'n mână.* Décă celorŭ dintâiu nu le plăcéu manifestaţiunile de lealitate din principiu, cei din urmă voiau sĕ le împiedece „ca sĕ nu se aţîţe poporulŭ“. Aceştia au datŭ icĭ colo în punctulŭ acesta dovedĭ estraordinare de abnegare de sine lâncedă!“ S'a întêmplatŭ ca oficerĭ, carĭ nu voiau sĕ ascundă că ţinŭ la causa împĕratului şi supremului lorŭ beliduce, au fostŭ depărtaţĭ din ţérá de superiorii lorŭ; că detaşamente de miliţiă dau ajutorŭ gardelorŭ maghiare spre a pedepsi localităţĭ, ce erau fidele causei imperiale ş. a. *In asemenĭ împrejurărĭ Românii nu numai că au fostŭ avisaţĭ la propriele lorŭ puterĭ în cea mai mare parte a timpului, dér în fiecare momentŭ trebuia sĕ se aştepte d'a venì în conflictŭ cu organele guvernului împĕrătescŭ...* Le lipsea orĭ şi ce sprijinŭ de susŭ şi şi în aceeaşĭ situaţiune se aflau şi fraţii lorŭ pe teritoriulŭ graniţei militare...“

Desbaterile asupra legii glótelorŭ.

(Urmare.)

Contele Emanuilŭ *Andrassy*: Unŭ anŭ înainte de isbucnirea rĕsboiului germanŭ am fostŭ óspele împĕratului francesŭ Napoleonŭ III la Biaritz. De regulă bărbaţii marĭ, câte odată însĕ şi noi ómenii mai micĭ avemŭ unŭ presimţŭ. Atuncĭ m'a întrebatŭ Napoleon, că ce sciu eu despre acele avantage ce le aşteptă Germanii dela desvoltarea armatei lorŭ. La asta n'am pututŭ rĕspunde (Viuă ilaritate), fiindŭ-că nu eram soldatŭ; dér décă ar fi fostŭ acolo Acusius Beöthy, de sigurŭ ar fi rĕspunsŭ la acéstă întrebare (Viuă ilaritate şi aplause 'n drépta şi 'n stânga), şi anume aşa că Thiers, pe care noi toţĭ îlŭ ţinem de unŭ mare bărbatŭ, dér care cu tóte astea a greşitŭ, Thiers, ca şi Beöthy a împedecatŭ introducerea în Francia a organisării militare a Germaniei. Mai târḍiu însĕ au primit'o şi Francezii. Dér ce s'a întêmplatŭ? Francezii au refusatŭ banii necesarĭ pentru esecutarea sistemului militarŭ ca 'n Germania, şi urmarea a fostŭ că Germanii, când au vĕḍutŭ că Francezii facŭ pregătirĭ pentru a primí aceea, ce de multŭ primiseră Germanii, spre a preveni Francezilorŭ au căutatŭ unŭ motivŭ pentru rĕsboiu, pentru ca sĕ zădărnicéscă organisarea. (Aşa este! în drépta.) Intrebŭ, cine are mai mare nevoiă de scutŭ, în casulŭ isbucnirei unui rĕsboiu, ţĕrile austriace séu noi, carĭ suntemŭ încungiuraţĭ de elemente faţă cu care avemŭ trebuinţă de puterea internă? Ungaria nu trebue sĕ facă greutăţĭ unei asemenea legĭ. Cei ce facŭ greutăţĭ nu o facŭ din convingere. (Sgomotóse contraḍicerĭ în stânga estremă.) Décă la tractarea acestui proiectŭ de lege amŭ amĕrunţí tóte din firŭ în pĕrŭ, amŭ descoperí puterea şi slăbiciunea nóstră, ba chiar le-amŭ esagera, atuncĭ inimiculŭ ar puté calcula până la unŭ omŭ, câtŭ de mare e puterea nóstră militară. (Larmă, strigăte'n stânga: O scie şi fără de asta!), ce elemente suntŭ aci şi care suntŭ colo legate. E datoria nóstră decĭ sĕ primimŭ proiectulŭ aşa cum l'a primitŭ Austria. (Sgomotóse contraḍicerĭ şi ilaritate în stânga estremă. (Vii aprobărĭ şi aplause'n drépta.)

Geza Györffy ḍice, că proiectulŭ are scopulŭ d'a stîrpí naţiunea, deórece pune'n rîndurĭ şi pe taţii de familiă. Respinge proiectulŭ şi se alătură la moţiunea lui Thaly.

Iuliu Margittay vorbesce într'unŭ sgomotŭ neîntreruptŭ contra proiectului. Ar fi o privelisce maiestósă cum se trimitŭ Jidovii în focŭ, dér aceştia de sigurŭ vorŭ sci sĕ se sustragă şi acolo datoriei lorŭ. Din contră glótele se vorŭ întrebuinţa ca nutrimentŭ tunurilorŭ, mai alesŭ décă va sta sub comanda unui generalŭ croatŭ, de carĭ avemŭ mulţĭ în armată. Respinge proiectulŭ.

Preşedintele: Facŭ o observare la vorbele d-lui deputatŭ. Fiindŭ că trăimŭ frăţesce cu Croaţii de sute de anĭ, d-lŭ deputatŭ nu e îndreptăţitŭ a presupune că fiii Croaţiei arŭ trata nedemnŭ pe fiii Ungariei, când arŭ comanda pe aceştia. (Vii aprobărĭ generale).

In şedinţa dela 7 Maiŭ luà cuvêntulŭ:

Blasius *Orban*, care vorbì contra apucării deasupra a militarismului. Nu e destulŭ că fii noştri înrênduiţĭ în armata austriacă suntŭ predaţĭ tratării celei fără cruţare, ba adeseorĭ brutalităţilorŭ oficerilorŭ străinĭ şi cu simţĕminte duşmane nouĕ? Acum sĕ vêrêmŭ prin acéstă lege întréga naţiune în jugulŭ soldatescei? Respinge proiectulŭ. (Va urma).

---

† Ioanŭ Marcu.

Despre înmormêntarea pré demnului şi neuitatului conducătorŭ alŭ Românilorŭ din Sătmarŭ primimŭ corespondenţa de mai josŭ, pe care o publicămŭ asociându-ne la doliulŭ Sătmărenilorŭ:

Sătmarŭ, 1886 Maiu, 10.

E o credinţă deja înrădĕcinată în poporulŭ românescŭ, că sórtea lui e adĭ mai vitregă, ajutorulŭ şi raḍa de speranţă de nicăirĭ nu-i licuresce. Inimicii lui rivaliséză în a-i nimici totŭ ce are mai scumpŭ pe pămêntŭ, libertate, naţionalitate şi limbă.

De curêndŭ bruma şi gerulŭ nimicì o parte din fructele pămêntului, sudórea cruntă a bietului ţĕranŭ; ceriulŭ încă pare a ne fi vitregŭ, însĕ credinţa neclătită în D-ḍeu a Românului este mare; în nĕcazurile sale numai în D-ḍeu şi în braţele sale vênjóse îşĭ pune speranţa.

Noi Românii Sătmărenĭ amŭ mai suferitŭ însĕ peste tóte celelalte nĕcazurĭ o ireparabilă perdere. Suflarea rece a morţii stinse făclia vieţii acelui bărbatŭ, care a fostŭ esemplulŭ virtuţilorŭ antice, preotŭ esemplaru, bărbatŭ de cultură înaltă, Românŭ naţionalistŭ învăpăiatŭ, patriotŭ, omŭ de încredere, soţŭ credinciosŭ şi amicŭ sincerŭ.

Ioanŭ Marcu, parochulŭ şi protopopulŭ Sătmarului, preşedintele partidei naţionale române din acestŭ comitatŭ a reposatŭ după o bólă scurtă dér vehementă. Prin mórtea lui românimea în genere a perdutŭ pe unulŭ din acei bărbaţĭ firmĭ de caracterŭ, pe carĭ în tóte împrejurările grele a pututŭ conta.

Inteliginţa lui profundă a înpreunatŭ tóte calităţile nobile ale unui bărbatŭ.

In cele mai grele timpurĭ, înainte de acésta cu 15 anĭ, şĭ-a ocupatŭ defunctulŭ postulŭ sĕu de preotŭ în Sătmarŭ; spiritele credincioşilorŭ erau înverşunate, mânĭ nevĕḍute inimice au aprinsŭ ura în inimile poporenilorŭ românĭ din parochiă contra preotului lorŭ; atacurĭ ḍilnice trebuia elŭ sĕ îndure atâtŭ dela singuraticĭ câtŭ şi dela corporaţiunĭ şi în mijloculŭ acestorŭ atacurĭ elŭ se afla singurŭ, părăsitŭ de toţĭ. S'a luptatŭ ca unŭ leu; armele lui erau creştinescĭ, cu blândeţă, prudenţă şi c'unŭ tactŭ finŭ în urmă învinse greutăţile, scăpà de inimicii din sînulŭ bisericei; poporulŭ începŭ a se apropia de preotulŭ sĕu cu încredere şi iubire, ér inimicii rĕmaseră de minciună. Astfelŭ a redatŭ elŭ pacea şi liniştea turburată poporului şi bisericii, a scăpatŭ parochia de Sătmarŭ de pericolulŭ mare ce-o ameninţa.

Strĕinii depuseră armele şi până la mórte l'au stimatŭ ca pe unŭ regeneratorŭ prudentŭ.

Dreptŭ semnŭ de acéstă stimă şi veneraţiune a şi

grăbitŭ întregŭ publiculŭ neromânŭ din locŭ de tóte clasele precum şi inteliginţa română din tóte unghiurile Comitatului a-i da ultima onóre şi a-i aduce tributulŭ de recunoscinţă omului de meritŭ la mormentulŭ ce nu cunósce deosebire, nu cunósce îndurare.

Inmormêntarea s'a celebratŭ de 13 preoţĭ din diecesa Gherlei şi a Oradiei-marĭ, pontificândŭ Reverendisimulŭ D-nŭ *Alexandru Erdőşiu*, protopopulŭ Ţĕrii Oaşului şi viu-archidiaconŭ.

Cuvêntarea funebrală o-a rostitŭ românesce şi unguresce M. O. D. *Mihailŭ Popŭ* preotulŭ, Botizului, oculŭ nascerei adormitului protopopŭ. Predicatorulŭ în terminĭ caldĭ a descrisŭ viaţa şi faptele defunctului, a înşiratŭ meritele lui câştigate pe terenulŭ bisericescŭ şi naţionalŭ-patrioticŭ şi în urmă luândŭ iertăciune dela familiă şi publiculŭ întregŭ şi-a finitŭ cuvêntarea storcêndŭ multe lacrimĭ.

Punêndu-se apoi cosciugulŭ frumosŭ de metalŭ pe carulŭ funebralŭ, s'au aşedatŭ trei cununĭ pompóse pe cosciugŭ; una a vĕduvei neconsolabile, alta a comunitătii bisericescĭ şi a treia a inteligenţei române cu inscripţiunea: »*Inteligenţa română din comitatŭ, bravului anteluptătorŭ.*«

Sosindŭ conductulŭ imposantŭ cu peste 1000 de ómenĭ la mormêntŭ, dupăce D-nulŭ pontificantŭ şi-a finitŭ trista datorinţă, a păşitŭ pe marginea mormêntului D-lŭ Dr. *Vasiliu Lucaciu*, preotŭ în Sisiescĭ, şi a rostitŭ o cuvêntare elocuentă, storcêndŭ lacrime din ochii tuturorŭ. Străinii stăteau uimiţĭ de elocinţa rară, ér noi, carĭ l'amŭ priceputŭ amŭ eruptŭ în plânsŭ căcĭ numai atuncĭ amŭ sêmţitŭ într'adevĕrŭ durerea pentru perderea mare.

Durerea însĕ şi-a ajunse culmea, când finindŭ vorbitorulŭ a esclamatŭ plinŭ de durere: „Suflete nobilŭ, te ducĭ dela noi, dér nu te vomŭ uita; aicĭ, la mormêntulŭ tĕu scumpŭ jurămŭ cu toţii, că vomŭ iubi gintea nóstră scumpă precum tu o ai iubitŭ, vomŭ înainta pe cărarea ce tu ni-o ai arĕtatŭ, şi vomŭ urma esemplelorŭ şi faptelorŭ tale mĕreţe şi nobile. Rugămŭ spiritulŭ tĕu nobilŭ se ridice rugăciunĭ fierbinţĭ înaintea tronului Dumneḑeescŭ pentru poporulŭ tĕu multŭ iubitŭ românescŭ, care aḑĭ sufere forte de împrejurările grele ale timpurilorŭ.«

După acésta aşeḑêndu-se cosciugulŭ în mormêntŭ, publiculŭ s'a depărtatŭ adêncŭ întristatŭ, poftindŭ adormitului „Repausŭ eternŭ." —

SCIRILE ḐILEI.

Camera de comerţŭ şi industriă din Braşovŭ face cunoscutŭ cercurilorŭ interesate, că dela 10 Maiu n. órele de cancelariă în fiecare ḑi de lucru suntŭ dela 8 óre diminéţa până la 2 óre după améḑĭ. Publiculŭ póte cere lămurirĭ, sĕ dea petiţiunĭ ş. a. în aceste óre.

—x—

Ni se scrie, că cu ocasiunea deschiderii căii ferate Deşiu-Betleanŭ-Bistriţa, nisce Românce din Sintereagŭ, mergêndŭ şi ele sĕ vĕḑă parada, au fostŭ depărtate de acolo de cătră fanaticĭ, fiindŭ că erau îmbrăcate în costumŭ naţionalŭ. „Viteji" mai suntŭ şovinişiĭ, décă şi zadiile Româncelorŭ ii bagă 'n năbădăĭ.

—x—

„Epoca" ḑice, că guvernulŭ austro-ungarŭ va trimite în curêndŭ în Bucurescĭ, pe ministrulŭ comerţului, contele Szecheny, spre a lua direcţiunea negocierilorŭ. Se mai ḑice că s'au ivitŭ neînţelegerĭ grave între guvernulŭ ungarŭ şi celŭ austriacŭ.

—x—

Totŭ în »Epoca« mai citimŭ următórele: „Se ḑice, că deja Austria a lăsatŭ sĕ se înţelégă, că va aduce pe tapetŭ cestiunea Dunărei. Se mai ḑice că Rusia ne va da sprijinulŭ ei în casulŭ unui conflictŭ cu Austria, şi suntemŭ positivŭ informaţĭ, că guvernulŭ francesŭ ne-a făgăduitŭ concursulŭ lui, când s'ar deschide cestiunea Dunării.

—x—

Manevrele finale de tómnă din ĕstŭ anŭ, la care va asista Maiestatea Sa precum şi mai mulţĭ oficerĭ străinĭ invitaţĭ, se vorŭ face în luna lui Septemvre în Galiţia, împrejurulŭ Sandecului, unde vorŭ manevra corpurile de armată 1 şi 11. Se crede, că Monarchulŭ, décă ii va permite timpulŭ, va inspecta în Augustŭ trupele dislocate în provinciile ocupate.

—x—

In 9 şi 10 Maiu n. s'a ţinutŭ în Deva têrgulŭ de vite, care a fostŭ bine cercetatŭ şi de vêndĕtorĭ şi de cumpĕrătorĭ, aceştia mai cu sémă din Ungaria. Boii s'au vêndutŭ cu bune preţurĭ, 200—300 fl. părechea, chiar cu 400 fl. Vacile s'au vêndutŭ cu preţurĭ dela 30 fl. în susŭ.

—x—

»Curierulŭ Balasanŭ» spune, că preotulŭ Sarchis Bogosŭ dela biserica arménă din Romanŭ, în ḑiua de Pascĭ a ţinutŭ o predică în biserică şi în urma predicei i-a venitŭ rĕu. Voindŭ a-lŭ duce acasă, dênsulŭ a rĕspunsŭ: „40 de anĭ am servitŭ în acéstă biserică, vréu sĕ morŭ totŭ în acéstă biserică». S'a retrasŭ la o parte a altarului, s'a pusŭ în genunchĭ şi a începutŭ a face rugăciune. In timpulŭ acesta a încetatŭ din viéţă. Preotulŭ avea vêrsta de 84 anĭ. S'a constatatŭ că mórtea i-a provenitŭ din causa bĕtrâneţelorŭ.

—x—

Unulŭ din profesorii secundarĭ cei mai cunoscuţĭ din România, George Fontaninŭ, fostŭ directorŭ alŭ liceului din Craiova şi membru alŭ Academiei, a încetatŭ din viéţă în Bucurescĭ, unde suferia de multŭ încă de o crudă bólă. Fontaninŭ făcea parte — ḑice „Românulŭ" — din scóla etimologiştilorŭ absoluţĭ, carĭ ar fi doritŭ, ca limba română sĕ devină limbă ciceroniană şi carĭ pe timpurile lorŭ, prin astfelŭ de încercărĭ, în plus de latinitate, arĕtară învĕţaţilorŭ străinĭ originea limbei nóstre. Mai josŭ de Laurianu şi Maximu, împreună cu etimologiştii dela Blaşiu, Fontaninŭ îşĭ va avé loculŭ sĕu în istoria literară a fasei etimologiste în limba română.

—x—

In mai multe comune din comitatulŭ Hunedórei bântue vĕrsatulŭ cu atâta furiă, încâtŭ a trebuitŭ sĕ li se 'nchiḑă scólele.

—x—

Intr'o şedinţă a Academiei române, ḑ-lŭ V. A. Ureche, a expusŭ resultatulŭ excursiunei făcute cu cheltuiala d-sale în Moldova. La Hadrâmbulŭ d-sa a descoperitŭ peste 400 documente, privitóre la seculii 16—18; suntŭ mai alesŭ de o importanţă mare documentele relative la corespondenţele ţinute între metropoliţii Moldovei cu primatulŭ din Varşovia privitóre la înapoiarea mai multorŭ odóre şi documente, redicate de metropolitulŭ Dositheiu şi duse la Varşovia, pe timpulŭ întrării lui Sobieschi în Moldova. Aceste documente se găsescŭ acum la Viena. Asemenea suntŭ documente privitóre la rĕsboiulŭ din 1774, 1821, 1828 etc. D-lŭ Ureche a mai găsitŭ o cronică a lui N. Costinŭ, copiată la 1722 de vorniculŭ Radulŭ Popescŭ, care adaugă o parte inedită a sa, relativă la a doua domniă a lui N. Mavrocordatŭ în Muntenia.

—x—

In cursulŭ sĕptĕmânei trecute au plecatŭ din portulŭ Brăila trei vapóre încărcate cu 225 boi pentru Italia.

—x—

Se vorbesce, ḑice »Telegrafulŭ«, că *manevrele de tómnă ale armatei române* se vorŭ face anulŭ acesta între Slatina şi Râmniculŭ-Vâlcea. Vorŭ lua parte la ele corpurile ântêiu şi alŭ doilea de armată. Se vorŭ face mai cu sémă eserciţii de vênătorĭ.

—x—

Batalionulŭ 23 de vênătorĭ, ce se află în garnisónă în Têrgu-Mureşului, a plecatŭ la Abrudŭ, unde va şi rĕmâné. Batalionulŭ e mai totŭ compusŭ din Ungurĭ. Se vede, că în tóte localităţile românescĭ se dislocéză trupe compuse din Ungurĭ.

—x—

Scólele din *Bozŭ, Chitidŭ* şi *Salaşpataculŭ de susŭ* s'au închisŭ din nou din causa difteriteĭ.

—x—

Industriaşii din Făgăraşŭ, carĭ s'au dusŭ pe la têrgurile din împrejurime, s'au întorsŭ p'acasă plângêndu-se amarŭ, că n'au pututŭ vinde nimicŭ.

—x—

Două *bataliône nouĕ bosniace*, după cum se scrie din *Serajevo*, se înfiinţéză cu staţiunile Travnik şi Banialuka. Formarea lorŭ e aprópe terminată, şi în urma aceleia trupele indigene ale ţĕrei vorŭ ajunge la numĕrulŭ de 2700 soldaţĭ, afară de despărţĕmintele de trenŭ.

Dela Curtea cu juraţi din Clusiu.

(Coresp. part. a »Gaz. Trans.»)

Cluşiu, 12 Maiu 1886.

Vorbirile şi sentinţa juriului de erĭ au deşteptatŭ mare curiositate în publiculŭ maghiarŭ, care representându-se într'unŭ numĕrŭ mai mare a ocupatŭ aḑĭ cu deosebire partea dréptă, ér Românii partea stângă a salei. Inainte de deschiderea pertractărei stenografii şi representanţii ḑiaristicei dela noi şi-au ocupatŭ loculŭ destinatŭ, şi cei străinĭ anume raportorii ḑiarelorŭ: „Neue Freie Presse" din Viena şi »Neues Wiener Tageblatt«.

Pertractarea s'a începutŭ la $9^1/_2$ óre a. m.

Comisiunea judecătorésca, translatorulŭ şi adv. apĕrătorŭ rĕmânŭ cei de erĭ, ér juriulŭ se compune mai totŭ din membrii noi. După formalităţile premergĕtóre, preşedintele arată causa pertractărei şi acusaţiunei procurorului din Têrgulŭ Mureşului.

Actulŭ de acusatiune alŭ primului procurorŭ din Têrgulŭ Murĕşului, relativŭ la nr. 295 din 1885 alŭ »Tribunei, citéză ca parte încriminată următorulŭ pasagiu ce l'a scrisŭ numitulŭ ḑiarŭ, rĕspunḑêndŭ la unŭ articulŭ alŭ lui „Kolozs. Közlöny," intitulatŭ „Kossuth şi Săcăşanu:«

»Décă naţiunea maghiară se luptă pentru constituţiunea garantată prin legĭ şi Kossuth e representatulŭ acestei lupte legitime, şi noi, Românii, totŭ pentru restabilirea unei stărĭ legalŭ garantate ne luptămŭ, când stăruimŭ sĕ fiă ţinută în sânţĕniă pragmatica sancţiune, ca Ardélulŭ sĕ rĕmână totdéuna ca ţéră de sine stătătóre şi sĕ nu se împreune nicĭ odată cu nicĭ una dintre ţĕrile vecine... E însĕ in natura lucrurilorŭ, că décă Maghiarilorŭ le este iertatŭ sĕ unéscă fără de voia nóstră şi în contra pragmaticei sancţiunĭ Ardélulŭ cu Ţéra ungurécă, e greu a mai convinge pe Românĭ, că lorŭ nu le este iertatŭ sĕ-lŭ unéscă totŭ în contra pragmaticei sancţiunĭ şi fără de voia Maghiarilorŭ cu vre-altă ţéră. Décă Maghiarii au făcutŭ, când amŭ pututŭ, ce au voitŭ ei, de ce óre Românii sĕ nu facă şi ei, când vorŭ puté, ce vorŭ voi?...."

Aceste pasage, ḑice acusaţiunea, atacă art. VII din

FOILETONŬ.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

Cu tóte acestea credinţa, că celŭ de susŭ póte ajuta pe omŭ în împrejurările cele mai grele, îlŭ făcŭ pe Stanley şi pe soţiĭ sĕĭ sĕ încerce a debarca pe ţĕrmurele insulei Bumbireh cu tóte ameninţările indigenilorŭ. Eĭ maĭ plutiră cât-va înainte, până când dĕdură de unŭ micŭ sînŭ, în care hotărîră sĕ se oprescă. Indată-ce însă începură a se apropia de ţermure, deodată Negri se îndreptară în fuga mare spre dênşiĭ, strigândŭ din rĕsputerĭ şi ameninţândŭ cu armele. La óre-care depărtare dela ţĕrmure Stanley porunci ómenilorŭ sĕĭ sĕ se oprescă, nesciindŭ, ce ar fi mai bine de făcutŭ. Atuncĭ se ridică Vadi Safeni şi ḑise: „Aşa sûntŭ sĕlbaticiĭ, stăpâne. Eĭ strigă şi ne ameninţă, ca şi când ar voĭ sĕ ne mănânce, dar în sfêrşitŭ voĭ vedé, că nu sûntŭ aşa de grozavĭ, după cum se arată. Tótă larma va înceta, îndată ce le vomŭ vorbi cu prietiniă. La tótă împrejurarea trebue sĕ ne câştigămŭ de aicĭ lucrurĭ de-ale mâncăreĭ, décă voimŭ sĕ nu murimŭ de fóme."

Impotriva acestorŭ cuvinte nu era nimicŭ de ḑisŭ. Lopeţile fură apucată din nou şi vasele se mânară maĭ departe spre insulă. Uniĭ din indigenĭ îşĭ luară petri de pe josŭ, alţiĭ îĭ aşteptau pe călĕtoriĭ noştri cu arcurile întinse şi cu săgeţile pregătite.

Indată ce luntrile se apropiară din destulŭ de ţermure, Safeni începŭ sĕ le vorbéscă sĕlbaticilorŭ în chipulŭ celŭ maĭ prietenescŭ. Elŭ le arĕtă, câtŭ de flămêndŭ este elŭ şi soţiĭ sĕĭ. Iĭ numĭ fraţĭ şi amicĭ, şi pomeni cu dibăciă numele luĭ Mtesa şi al altuĭ rege puternicŭ. Vorbirea acésta se părea, că nu rĕmăsese fără efectŭ. Insulaniĭ se rĕzimară pe lăncile lorŭ şi se părea, că vorŭ aştepta în linisce, sĕ vadă, ce se va maĭ întêmpla. Când Safeni îĭ chiemă sĕ vină maĭ aprópe, uniĭ din eĭ se şi aruncară în apă şi se apropiară până lângă „Lady Alice," în tocmaĭ ca şi când ar fi voitŭ sĕ înceapă o convorbire.

Indată ce însă se apropiară de vasulŭ ómenilorŭ noştri într'unŭ numĕrŭ destulŭ de mare, eĭ începură a'lŭ trage cu putere spre ţermure. Veniră încă şi alţiĭ Negri din céta de pe marginea insuleĭ şi într'o clipă „Alice" se afla pe ţermure, ba încă câţĭ-va paşĭ înlăuntrulŭ insuleĭ.

Stanley şi soţiĭ sĕĭ înlemniră aprópe de surprindere şi de spaimă.

„Acum," povestesce Stanley, „urmă o scenă, care nu se póte descrie. O pădure de lăncĭ se îndreptă spre noĭ, treiḑecĭ până la patruḑecĭ de arcurĭ erau aţintite spre noĭ, măciucĭ gróse şi nodurόse ameninţau capetele nóstre; peste două sute de demonĭ negri scrâşniau din dinţĭ şi se îmbrânceau uniĭ pe alţiĭ, pândindŭ momentulŭ potrivitŭ, ca sĕ ne sdrobéscă cu loviturile lorŭ, séu ca sĕ ne împrósce cu lăncile, săgeţile şi petrile lorŭ."

Stanley îşĭ dete tóte silinţele, sĕ rĕmână câtŭ se putea maĭ liniştitŭ. Elŭ îşĭ dete înfăţişarea unuĭ omŭ, care este pregătitŭ pentru orĭ şi ce, cu tóte acestea însă în amêndouĕ mânile ţinea câte unŭ revolverŭ, de care era decisŭ a se folosi la cazŭ de lipsă.

Sângele rece alŭ luĭ Stanley şi al ómenilorŭ sĕĭ părea, că a făcutŭ o impresiune óre-care asupra insulanilorŭ. Călĕtoriĭ noştri erau aprópe a crede, că lucrurile se vorŭ îndrepta în spre bine, când iată că sosiră încă vre-o cinciḑecĭ de Negri, carĭ îĭ îndârjiră şi pe ceialalţĭ din nou.

Safeni primĭ o lovitură aşa de sdravĕnă, încâtŭ era aprópe sĕ cadă la pămêntŭ, unŭ al doilea dintre soţiĭ luĭ Stanley fŭ lovitŭ asemenea în capŭ cu o códă de lance, al treilea căpĕtă cu o măciucă o lovitură nu maĭ puţinŭ simţită în spinare.

Stanley, care nu'şĭ lăsă nicĭ-decum armele din mână, încercă acuma singurŭ sĕ-ĭ îmbuneze pe Negri. Elŭ le arĕtă mărgele, stofe şi sîrmă şi le pomenĭ de maĭ multe orĭ numele luĭ Mtesa. Insulaniĭ rĕmaseră

1848 respective agită contra integrităţii teritoriale a Ungariei, de aceea este acusatŭ redactorulŭ responsabilŭ Cornelŭ Popŭ Păcuraru în sensulŭ § 173 cod. pen. şi după ce d-lŭ Slavicĭ în decursulŭ cercetării a mărturisitŭ că este coredactorŭ, e acusatŭ pe basa § 34 a procedurei de pressă din 1852 pentru delictŭ de pressă; cere pedépsa prescrisă pentru amêndoi.

D-lŭ Coroianu cere cetirea protocólelorŭ de investigaţiune. Procurorulŭ resistândŭ, judii spre a'şi da părerea se retragŭ şi după o pausă scurtă enunciă sentinţa negativă.

După acésta notarulŭ cetesce articlulŭ incriminatŭ în traducere maghiară. D-lŭ A. Bokros membru în juriu cere cetirea originalului, ce concedêndu-se translatorulŭ dr. A. Isacŭ cetesce articlulŭ în originalŭ. In decursulŭ cetirei mai mulţĭ domnĭ maghiarĭ au părăsitŭ sala. —

Acum urmézâ desvoltarea acusaţiunei din partea substitutului procurorului din Têrgulŭ Mureşului.

După aceste îşĭ începe d. Coroianu vorbirea de apĕrare intr'unŭ discursŭ mai lungŭ, după terminarea căruia preşed. suspendă şedinţa pe 5 minute.

După pausă d. Slavicĭ îşĭ ţine vorbirea de apĕrare după care procurorulŭ susţinêndŭ acusaţiunea se încércă a aduce argumente nouĕ.

După vorbirea procurorului d. C. P. Păcuraru a ţinutŭ unŭ discursŭ în limba română.

Elŭ dise în resumatŭ următórele: »Voiam sĕ nu vorbescŭ, ci sĕ tacŭ, pentru că vĕdŭ că este totŭ una. Totuşĭ însĕ incepêndŭ a vorbi rogŭ pe d-lŭ procurorŭ că neputêndŭ documenta oficiulŭ meu la „Tribuna" numai ca colaboratorŭ, sĕ nu se mai ocupe de elŭ. D-lŭ procurorŭ a fostŭ disŭ, că eu necetindŭ pragmatica sancţiune mĕ provocŭ la ea, ca la unŭ documentŭ istoricŭ, carele documentézâ scutonomia Transilvaniei, pre când acelŭ actŭ cuprinde în sine numai succesiunea dinastiei. La atarĭ espresiunĭ neobiective numai atâta potŭ reflecta, că Maria Theresia a depusŭ jurămêntŭ pre marele principatŭ alŭ Transilvaniei, şi prin urmare recunósce autonomia Transilvaniei. Suntemŭ trei milióne de locuitorĭ, şi pe basa numĕrului şi dărei de sânge ni se cuvine a cere drepturile competente."

După vorbirea d-lui Coroianu care combate argumentele procurorului şi négă criminalitatea articlului împrocesuatŭ, preşed. declară pertractarea terminată. Juraţii se retragŭ şi după o pausă de-o óră preşed. juriului Dr. Koch cetesce următorulŭ verdictŭ:

1) C. P. Păcurarŭ cu 8 voturĭ contra 4 se declară vinovatŭ pentru crima agitărei.

2) I. Slavicĭ cu 9 voturĭ contra 3 pentru negligerea supraveghiărei, se află vinovatŭ.

Publiculŭ maghiarŭ a salutatŭ verdictulŭ cu sgomotóse „éljen".

Procurorulŭ propune şi recomandă 4 anĭ închisóre pentru C. P. Păcuraru considerândŭ repeţirea crimei. Ér cu privire la I. Slavicĭ, pretinde 3 lunĭ închisóre şi pedépsă în banĭ. Spesele sĕ le plătéscă solidarŭ. Propune mai departe, că numerii încriminaţĭ sĕ se nimicéscă, respective sĕ se confisce.

D-nulŭ apĕrătorŭ Coroianu aduce pentru scărirea pedepsei următórele împrejurărĭ moderătóre: 1) Crima după caracterulŭ ei nu e gravă. 2) Convingerea lorŭ nu este originală, ci primită dela poporŭ. 3) au fostŭ provocaţĭ la disputa acésta de o fóiă strĕină. 4) Considerându-se etatea tênĕră a d-lui C. P. Păcurarŭ pedépsa trebue sĕ fiă numai admoniare. 5) Relativŭ la d-lŭ Slavicĭ în totŭ decursulŭ pertractărei nu s'a lămuritŭ vinovăţia lui atribuită.

La órele $12^3/_4$ tribunalulŭ se retrage pentru aducerea sentinţei. Publiculŭ aştepta cu mare nerăbdare. La $1^1/_2$ óre se publică următórea sentinţă: D-nulŭ C. P. Păcurarŭ este vinovatŭ de crima de agitare şi se judecă la *1 anŭ închisóre şi 41 fl. spese solidare.* D-nulŭ I. Slavicĭ e culpabilŭ pentru omiterea supraveghierei datorite şi se pedepsesce cu 100 fl.

Apĕrătorulŭ Coroianu insinuă nulitate.

Pertractarea s'a finitŭ la 2 óre p. m.

Dela adunarea generală

a reuniunei învĕţătorilorŭ gr. or. românĭ din diecesa Aradului.

(Urmare din nr. 96.)

După acestea d-lŭ Ilie Dogariu înv. în Aradŭ ţinŭ o prelegere practică despre propunerea limbei materne în scóla elementară ce asemenea se primì cu plăcere din partea adunărei generale.

Referitorŭ la revidarea rapórtelorŭ comitetului, casarului, şi bibliotecarului reuniunei, adunarea generală alese o comisiune de cincĭ membrı în persónele d-lorŭ: Paulŭ Duma, Constantinŭ Crăciunŭ, Iónŭ Cióră, Savu Drăganŭ şi Simionŭ Pagubă cu îndatorirea de a referá adunărei generale în şedinţa adunărei după amédĭ. Din partea presidiului se propune alegerea unei comisiunĭ petiţionare, care asemenea va refera adunărei generale în şedinţa de după amédĭ. In comisiune s'au alesŭ d-nii: Vasilie Mironŭ înv. în Curticiu, Iónŭ Mărcuşiu din Giula maghiară, Iónŭ Voluntir din Simandŭ şi Ionŭ Ardeleanu din Pecĭca.

Fiindŭ timpulŭ înaintatŭ — la propunerea mai multorŭ membrii ai reuniunei — şedinţa se ridică, anunţându-se continuarea la 2 óre după amédĭ.

După amédĭ deschidêndu-se şedinţa, d-lŭ profesorŭ Ioanŭ Trăilescu ţinŭ o disertaţiune despre studiulŭ religiunei, demonstrândŭ într'unŭ modŭ clarŭ şi precisŭ că religiunea este unŭ obiectŭ importantŭ de învĕţămêntŭ, atâtŭ pentru instrucţiune câtŭ şi pentru educaţiune, ce asemenea s'a primitŭ şi ascultatŭ cu plăcere din partea adunărei generale.

D-lŭ dr. Georgiu Popa, preşedintele reuniunei, face cunoscutŭ adunărei generale că Dumineca viitóre la 5 óre după amédĭ se va ţiné în sala noului siminarŭ o serată literară din incidentulŭ predării oficióse destinaţiunei sale a noului seminarŭ. Decĭ invită adunarea generală a lua parte la acea serată ce asemenea se primí cu plăcere de adunarea generală.

D-lŭ Blasiu Codrénu, învĕţătorŭ în Sânt-Nicolau-micŭ lângă Aradŭ, ţinŭ o disertaţiune despre propunerea metodică a mĕsurilorŭ metrice în scóla poporală într'unŭ modŭ practicŭ şi intuitivŭ, care asemenea a fostŭ ascultatŭ cu plăcere din partea adunărei generale.

D-lŭ Nicolau Popa învĕţătorŭ în Curtici cetí o disertaţiune despre propunerea religiunei în scóla poporală, la care obiectŭ au reflectatŭ mai mulţĭ membrii ai reuniunei, între carĭ cu deosebire d-lŭ prof. Vasilie Mangra a vorbitŭ cu o profundă cunoscinţă de causă şi într'unŭ modŭ fórte practicŭ; adunarea generală a luatŭ la cunoscinţă cu multă plăcere acéstă interesantă desbatere.

Referitorŭ la raportulŭ comisiunei esmise pentru censurarea rapórtelorŭ, care raportŭ s'a cetitŭ prin referentulŭ comisiunei, d-lŭ Iónŭ Ciora, preotŭ în Micalaca, adunarea generală aflândŭ rapórtele respective în bună ordine votézâ absolutoriu comitetului, casarului d. Petru Popovicĭ şi bibliotecarului Ilie Dogariu, ambii învĕţătorĭ în Aradŭ; celelalte puncte din raportulŭ comisiunei se relégá la comitetŭ; asemenea se transpunŭ comitetului şi punctele cuprinse în raportulŭ comisiunei petiţionale, care raportŭ s'a cetitŭ prin referentulŭ comisiunei V. Mironŭ. Din acestŭ raportŭ s'a primitŭ petiţiunea d-lui inv. Stefanŭ Pilcoviciu căruia, fiindŭ lipsitŭ de vederea ochilorŭ 'i s'a votatŭ unŭ ajutorŭ de 10 fl. ce suntŭ a se trimite respectivului pe calea oficiului parochialŭ din Giula. (va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

BUCURESCĬ, 14 Maiu. — Scirea lui „P. Lloyd:" Ruperea tractărilorŭ pentru încheiarea convenţiei s'a făcutŭ sub împrejurărĭ, carĭ eschidŭ cu totulŭ posibilitatea unei iniţiative a Austro-Ungariei cu privire la începerea conferinţei pentru încheiarea tractatului.

LONDRA, 13 Maiu. — După depeşĭ primite din Ulster, provinciă protestantă în Irlanda, e în formare o ligă ce se estinde peste întréga provinciă, pentru ca sĕ resiste cu armele în contra întroducerei bilului home-rulilorŭ. Situaţiunea devine totŭ mai încurcată.

Bibliografiă.

Scóla şi familia, fóiă pentru creşcere şi învĕţămêntŭ, apare în *Braşovŭ* de 2 orĭ pe lunĕ, sub direcţiunea d-lui *Stefanŭ Iosifŭ* şi Redacţiunea rĕsponsabilă a d-lui *Iónŭ Dariu.* Abonamentele se facŭ la învĕţătorulŭ *Iónŭ Aronŭ* în Braşovŭ cu preţulŭ de 3 fl. pe anŭ, 1 fl. 60 cr. pe $^1/_2$ anŭ, şi 1 fl. pe $^1/_4$ anŭ. Pentru România pe anŭ 10 francĭ. — Nr. 2, dela 15 Aprilie, are următorulŭ cuprinsŭ: Christosŭ ca aducatorŭ şi modelŭ de urmatŭ pentru fiă-care părinte şi învĕţătorŭ, de I. *Dariu.* — Preţulŭ caracterului femeescŭ. (urmare), de V. *Voina.* — Creşcerea în familiă (convorbirea II.), de I. *Dariu.* — Studii asupra stării actuale a scólelorŭ nóstre, împreunate cu combaterea defectelorŭ şi indicarea remediilorŭ, de Ionŭ *Dima Petrascu.* — Cum a păţit'o Vlăduţŭ, (pentru copii şi copile) de *A. B.* — Ceva caracteristicŭ din viéţa animalelorŭ, după Al. de Lichtenfels, de Iónŭ *Aronŭ.* Sentinţe, macsime şi proverbe pedagogice. — Diverse. — Bibliografiă.

Recomandămŭ publicului acéstă fóiă, fiindŭ bine redigeată şi cuprindêndŭ materii varii şi pline de interesŭ.

„Amiculŭ Familiei", diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ literarŭ, — cu ilustraţiunĭ. — Apare în Gherla de două orĭ pe lună. Proprietarŭ, redactorŭ şi editorŭ: N. F. Negruţiu. Preţulŭ: pe anŭ 4 fl, pe jumĕtate anŭ 2 fl.; pentru România: pe anŭ 10 francĭ. Nr. 8 dela 15 Aprilie n. conţine: Portretulŭ şi notiţe biografice şi istorice din viéţa meritatului bărbatŭ de statŭ Michailŭ Kogălniceanu. — Babeta, romanŭ (urmare) de Theochar Alexi. — »Lina," poesiă de Georgiu Simu. — »Păcăliţii,« novelă, de V. R. Buticescu. — „Baba Dochia,« legendă mitologico-poporală, de Vasiliu Budescu. — Universitatea din Cotnarŭ şi alalte scóle rom. din secl. XV—XVII (urmare) de Dr. Gregoriu Silaşi. — Femeia — Bărbatulŭ, cugetărĭ şi macsime, culese de I. Aristotelŭ. — Fericire şi visŭ, poesiă, după Geothe, de C. Morariu. — Privire asupra literaturei romane (urmare) de A. G. Drachicescu. — Noţiunĭ de economiă domestică (urmare) de I. Dariu. — Numerii 76 şi 77, naraţiune istorică (urmare) de I. Tanco — după Wachsman. — Diverse. — Ghîciturĭ. — Afară de portretulŭ mai susŭ disŭ, mai aflămŭ în acestŭ numĕrŭ două ilustraţiunĭ: »Maria Magdalena, Maria lui Iacobŭ, Salomia şi ângerulŭ la mormêntulŭ lui Isusŭ după înviere« şi tabloulŭ Ierusalimului vechiu. —

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu**

---

din nou la 'ndoială. Eĭ păreau, că se gândescŭ, că de vorŭ începe lupta, de bună sémă vorŭ trebuí sĕ cadă şi câţĭ-va dintre eĭ. Cu deosebire se părea, că se temŭ de „istoriile de ferŭ" din mânile luĭ Stanley, al cărorŭ efectŭ eĭ încă nu-lŭ sciau, dară de bună sémă îlŭ presupuneau.

Unŭ Negru maĭ în vêrstă — era Şekka, regele insuleĭ — îĭ chiemà pe ceilalţĭ la unŭ „şauri." Cam jumĕtate dintre Negri se depărtară cât-va, ca sĕ ia parte la consultare; ceilalţĭ rĕmaseră spre paza străinilorŭ, pe carĭ începură sĕ-ĭ nĕcăjéscă şi sĕ-ĭ batjocuréscă în tóte chipurile.

Unulŭ maĭ obraznicŭ îlŭ apucà pe Stanley de pĕrŭ. Ca fulgerulŭ de repede îĭ apucà călĕtorulŭ nostru mâna şi ĭ-o sucì spre 'nderĕtŭ cu atâta putere, încâtŭ Negrulŭ incepù sĕ sbiere, câtŭ îĭ lua gura. Soţiĭ sĕĭ îndată şi ridicară lăncile. Privirea liniştită a luĭ Stanley însă şi zîmbetulŭ sĕu nepăsătorŭ iĭ făcù sĕ nu le întrebuinţeze.

In lăuntrulŭ sĕu călĕtorulŭ nostru perduse orĭ şi ce nădejde de scăpare.

Acum venì unŭ trimisŭ alŭ regeluĭ Şekka şi-ĭ făcù semnŭ luĭ Safeni sĕ-lŭ urmeze.

„Safeni, bagă bine de sémă!" îĭ dise Stanley credinciosuluĭ servitorŭ.

„Cum va vrea D-deu, stăpâna," rĕspunse acesta, plecândŭ după omulŭ luĭ Şekka. Maĭ tótă grămada se luà după dênsulŭ.

Safeni era unŭ bunŭ diplomatŭ. Stanley vĕdù, cu câtă căldură vorbia şi cum da din mânĭ spre întărirea celorŭ spuse.

In curênd elŭ se întórse, aducêndŭ vestea îmbucurătóre, că tóte sûntŭ în ordine şi că nu maĭ e nimicŭ de temutŭ. Elŭ împărtăşì totodată, că insulaniĭ le vorŭ da lucrurile de mâncare trebuinciόse, îndată ce vorŭ isprăví cu „şaurulŭ."

Pe când însă omulŭ luĭ Stanley spunea acestea, dintr'odată se repediră şese Negri asupra luntreĭ şi puseră mâna pe lopeţĭ. Safeni voì sĕ-ĭ împedece de a lua vêslele, ceĭ şese însă îşĭ ridicară măciucile voindŭ sĕ-lŭ sdrobéscă. Astfelŭ omulŭ călĕtoruluĭ nostru trebuì sĕ-ĭ lase în pace.

Hoţiĭ se depărtară cu vêslele, scoţêndŭ strigăte de bucuriă.

Intr'aceea „şaurulŭ" urma maĭ departe. Unŭ al doilea trimisŭ venì şi cerù o cantitate însemnată de stofe şi mărgele. Cele cerute îĭ se dĕdură întocmaĭ.

Acuma Stanley şi soţiĭ sĕĭ nu maĭ erau pădiţĭ cu atâta străşniciă. Negri erau sigurĭ, că eĭ nu vorŭ puté fugí.

Spre amiadĭ se apropiară nisce femeĭ de ómeniĭ noştri, carĭ nu sciau la ce sĕ se maĭ aştepte. Stanley şi Safeni le vorbiră cu prieteniă, şi astfelŭ şi ele se împrieteniră în cât-va, şi le spuseră străinilorŭ, că „şaurulŭ" a hotărîtŭ mórtea lorŭ.

La treĭ óre după amiadĭ se adunară ca la 300 de insulanĭ înarmaţĭ şi se aşedară pe vêrfulŭ uneĭ coline apropiate. Feţele sĕlbaticilorŭ erau zugrăvite cu negru şi cu albŭ, şi pe ele se vedea lămuritŭ furia împotriva străinilorŭ.

Chiar Safeni perdù acum orĭ şi ce nădejde de mântuire şi-ĭ spuse lui Stanley, sĕ fiă gata de mórte.

Călĕtorulŭ nostru nu'şĭ perdù curajulŭ nicĭ în aceste gróznice clipite. Elŭ împărtăşì ómenilorŭ sĕĭ că este gata la tóte. Apoĭ le spune sĕ fiă gata de luptă şi sĕ urmeze întru tóte poruncilorŭ sale.

Safeni încercà încă odată sĕ-ĭ îmblândéscă pe duşmanĭ; tóte însă fură înzadarŭ. Numaĭ unŭ slabŭ mijlocŭ de scăpare maĭ rĕmânea: fuga. Acestŭ ultimŭ mijlocŭ trebuia încercatŭ.

Stanley îlŭ trimise din nou pe Safeni la duşmanĭ, cu două naframe frumóse, roşiĭ, ca şi când ar fi voitŭ sĕ încépă din nou pertractările. Elŭ îĭ spuse omuluĭ sĕu, că îndată ce'lŭ va striga, sĕ se întórcă în fuga mare.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

13 din Maiŭ st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	104.30
Rentă de hârtiă 5%	95.10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	117.50
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105.20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.90
Renta de hărtiă austriacă	85.30
Renta de arg. austr.	85.50
Renta de aurŭ austr.	115 90
Losurile din 1860	138 20
Acţiunile băncel austro-ungare	876 —
Act. băncel de creditŭ ung.	282.75
Act. băncel de creditŭ austr.	283.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.03
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.90
Londra 10 Livres sterlinge	126.60

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 30 Aprilie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	86—	87—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	33—	33½
Credit fonc. rural (7%)	102½	103½
» „ „ (5%)	87½	88—
» » urban (7%)	99—	100—
» » » (6%)	91—	92—
» » » (5%)	82—	82½
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14 —	15—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00—	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 13 Maiŭ st. n. 1886.

Bancnote româneseĭ	Cump.	8.66	Vênd.	8.69
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	10.—	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.25	»	11.28
Imperialĭ	»	10.25	»	10.28
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	123.½
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

CONCURSŬ.*)

Pentru postulŭ de prefectŭ alŭ convictului Asociaţiunei pentru cultura poporului românŭ din Maramureşŭ, care se va deschide în Sigetŭ cu începutulŭ anului scolasticŭ venitorŭ, se publică concursŭ.

Emolumentele prefectului vorŭ fi: soluţiune anuală de 300 fiorinĭ v. a. solvindi în rate lunare postcipative din fondulŭ asociaţiunei, apoi cuartirŭ şi întréga provisiune în convictŭ.

Obligaţiunile i vorŭ fi: a supraveghia conformŭ regulamentului preste alumnii convictului acum odată, la numĕrŭ 12 însĕ, a conduce întréga economiă convictului, manipulându-se viptulŭ domesticŭ; şi în urmare vorŭ fi preferiţĭ aceia carii vorŭ avé cunoscinţele de lipsă pentru conducerea economiei domestice.

Concurenţii trebue sĕ fiă bărbaţĭ absoluţĭ ai studielorŭ mai înalte, ca astfelŭ sĕ fiă abilĭ a da îndrumările de lipsă studenţilorŭ din convictŭ.

Prefectulŭ alesŭ va avé de a-şi cuprinde oficiulŭ cu prima Iuliu st. n a. c. ca în lunile Iuliu şi Augustŭ sĕ conlucre pentru înzestrarea convictului şi provederea aceluia cu cele de lipsă pentru întreţinerea celorŭ 12 tinerĭ.

Prefectulŭ se va alege pe trei anĭ, şi de n'ar voi a rĕmâné mai încolo în institutŭ, acesta va notifica comitetului asociaţiunei cu o jumĕtate de anŭ înainte; însĕ comitetulŭ la casŭ de negligenţă, neabilitate orĭ purtare rea va puté face sĕ abdică prefectulŭ orĭ şi când în terminŭ de o lună.

Concurenţii recursele sale timbrate şi provĕdute cu documentele despre absolvirea studielorŭ mai înalte, despre oficiile preavute şi cu atestatŭ de moralitate vorŭ avé de ale trimite adresate comitetului asociaţiunei până la finea lunei Maiŭ st. n. a. c. la Rsm. D. Michailŭ Kökényesdi Vicarulŭ Maramureşului în Barsana (Barczanfalva, p. u. Szurdok în Máramaros).

Din şedinţa comitetului asociaţiunei ţinută în Sigetŭ la 3 Maiŭ 1886.

Comitetulŭ asociaţiunei pentru cultura poporului românŭ din Maramureşŭ.

*) Celelalte ḑiare române suntŭ rugate a face notiţă despre acestŭ concursŭ. —

Abonamente la Gazeta Transilvaniei

se potŭ face cu începerea dela 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

PREŢULŬ ABONAMENTULUI ESTE:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ şése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate.

pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ (	—	—	12.50	—
(	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ (	—	—	2.27	—
(	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra (	10.29	—	8.01	—
(	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blaşiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiuşŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1.04	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2.07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3.03	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Clujiu (	5.56	—	5 35	—
(	6.16	—	—	8.00
Nedeşdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7 34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mezŏ-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.41	—	—	4.06
(	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena (	—	—	10.50	—
(	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	--
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mezŏ-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Clujiu (	10.01	—	5.05	6.43	—
(	10.26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriş	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea (	1.36	—	—	9.31	—
(	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	3.01	—	—	10.44	--
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	--
Blaşŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copşa mică	5.05	—	—	12.36	--
Mediaşŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	--	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ (	—	—	—	7.14	1.09
(	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ (	—	—	—	—	3.23
(	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicîca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	—	4.53
(	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok (	11.02	—	11.40
(	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicîca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.34	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timişóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Haţegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Baniţa	—	3.35	6.07
Petroşenĭ	—	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	—
Baniţa	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Haţegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.